

Gujarat Board Class 10 Science Reduced Syllabus 2020-21

* ધોરણ 10 વિજ્ઞાન *

સુધારેલ

ક્રમ	પ્રકરણનું નામ	અભ્યાસક્રમમાં રાખેલ મુદ્દાઓ	અભ્યાસક્રમમાંથી ચાલુ વર્ષ માટે બાદ કરેલ મુદ્દાઓ	રિમાર્ક્સ
1	રાસાયણિક પ્રક્રિયાઓ અને સમીકરણો	રાસાયણિક સમીકરણો, રાસાયણિક પ્રક્રિયાના પ્રકારો-(સંયોગીકરણ પ્રક્રિયાઓ, વિઘટન પ્રક્રિયાઓ, વિસ્થાપન પ્રક્રિયાઓ)	દ્વિવિસ્થાપન પ્રક્રિયા, ઓક્સિડેશન-રીડક્શન પ્રક્રિયાઓ રોજિંદા જીવનમાં ઓક્સિડેશનની પ્રક્રિયાની અસરો જોઈ છે?	
2	એસિડ, બેઇઝ અને ક્ષાર	એસિડ બેઇઝ ના રાસાયણિક ગુણધર્મોની સમજ, તમામ એસિડ અને બેઇઝમાં શું સમાનતા છે?, એસિડ અથવા બેઇઝ દ્રાવણ કેટલા પ્રબળ છે?, ક્ષાર વિશે વધુ (જાણકારી)-ક્ષાર પરિવાર	ક્ષારની pH, સામાન્ય ક્ષારમાંથી મળતા રસાયણો, શું ખરેખર ક્ષારના સ્ફટિક શુષ્ક હોય છે?	
3	ધાતુઓ અને અધાતુઓ	ભૌતિક ગુણધર્મો, ધાતુઓની પ્રાપ્તિ, ક્ષારણ	ધાતુઓના રાસાયણિક ગુણધર્મો, ધાતુ અને અધાતુ કેવી રીતે પ્રક્રિયા કરે છે?	
4	કાર્બન અને તેના સંયોજનો	કાર્બનમાં બંધન-સહસંયોજક બંધ, કાર્બનનો સર્વતોમુખી સ્વભાવ, સાબુ અને પ્રક્ષાલકો	કાર્બન સંયોજનોના રાસાયણિક ગુણધર્મો, કેટલાક મહત્વપૂર્ણ કાર્બન સંયોજનો: ઇથેનોલ અને ઇથેનોઇક એસીડ	
5	તત્ત્વોનું આવર્તી વર્ગીકરણ	અવ્યવસ્થિતને વ્યવસ્થિત કરવું-તત્ત્વોના વર્ગીકરણના પ્રારંભિક પ્રયત્નો, અવ્યવસ્થિતમાંથી વ્યવસ્થિત કરવું-મેન્ડેલીફનું આવર્ત કોષ્ટક, અવ્યવસ્થિતમાંથી વ્યવસ્થિત કરવું - આધુનિક આવર્ત કોષ્ટક-(આધુનિક આવર્ત કોષ્ટકમાં તત્ત્વોનું સ્થાન)	આધુનિક આવર્તકોષ્ટકમાં વલણ	
6	જૈવિક ક્રિયાઓ	જૈવિક ક્રિયાઓ એટલે શું?, પોષણ, શ્વસન, ઉત્સર્જન	વહન	
7	નિયંત્રણ અને સંકલન	પ્રાણીઓ-ચેતાતંત્ર, પ્રાણીઓમાં અંતસ્ત્રાવો	વનસ્પતિઓમાં સંકલન	
8	સજીવો કેવી રીતે પ્રજનન કરે છે?	શું સજીવો પૂર્ણ રૂપે પોતાની પ્રતિકૃતિનું સર્જન કરે છે?, લિંગી પ્રજનન	એકલ સજીવો દ્વારા ઉપયોગમાં લેવાતી પ્રજનનની પદ્ધતિઓ,	

9	આનુવંશિકતા અને ઉદવિકાસ	આનુવંશિકતા, ઉદવિકાસ, ઉદવિકાસ અને વર્ગીકરણ	પ્રજનન દરમિયાન ભિન્નતાનું સંચયન, જાતિ નિર્માણ, ઉદ્વિકાસને પ્રગતિને સમાન ન ગણવું જોઈએ	
10	પ્રકાશ-પરાવર્તન અને વક્રીભવન	પ્રકાશનું પરાવર્તન, પ્રકાશનું વક્રીભવન	પ્રકરણમાં રહેલા બધા જ દાખલાઓ, ગોળીય અરીસાઓ	
11	માનવ - આંખ અને રંગબેરંગી દુનિયા	પ્રિઝમ વડે પ્રકાશનું વક્રીભવન, કાચના પ્રિઝમ વડે શ્વેત પ્રકાશનું વિભાજન, વાતાવરણીય વક્રીભવન,	માનવ આંખ, દ્રષ્ટિની ખામીઓ અને તેનું નિવારણ, પ્રકાશનું પ્રકીર્ણન	
12	વિદ્યુત	વિદ્યુત પ્રવાહ અને પરિપથ, વિદ્યુતસ્થિતિમાન અને વિદ્યુતસ્થિતિમાનનો તફાવત, પરિપથ આકૃતિ, ઓહમનો નિયમ, અવરોધકોના તંત્રનો અવરોધ, વિદ્યુત પ્રવાહની તાપીય અસર	સુવાહકનો અવરોધ જેની પર આધાર રાખે છે તે પરિબળો અને તે સંગત દાખલા, વિદ્યુત પાવર	
13	વિદ્યુત પ્રવાહની ચુંબકીય અસરો	ચુંબકીય ક્ષેત્ર અને ક્ષેત્રરેખાઓ, ચુંબકીય ક્ષેત્રમાં મુકેલા વિદ્યુતપ્રવાહધારીત વાહક પર લાગતું બળ, ઘરેલુ વિદ્યુત પરિપથ	વિદ્યુત પ્રવાહ ધારીત તાર વડે ઉદ્ભવતુ ચુંબકીય ક્ષેત્ર, વિદ્યુત મોટર, વિદ્યુત ચુંબકીય પ્રેરણ, વિદ્યુત જનરેટર	
14	ઊર્જાના સ્ત્રોતો	ઊર્જાનો ઉત્તમ સ્ત્રોત કયો છે?, વૈકલ્પિક અથવા બિનપરંપરાગત ઊર્જાના સ્ત્રોત, પર્યાવરણ વિષયક પરિણામ, કોઈ ઊર્જા સ્ત્રોત આપણા માટે ક્યાં સુધી રહેશે?	ઊર્જાના પરંપરાગત સ્ત્રોત,	
15	આપણું પર્યાવરણ	આપણી પ્રવૃત્તિઓ પર્યાવરણને કેવી રીતે અસર પહોંચાડી શકે છે?	નિવસન તંત્ર- તેના ઘટકો/સંઘટકો કયા છે?	
16	નૈસર્ગિક સ્ત્રોતો નું ટકાઉ પ્રબંધન (વ્યવસ્થાપન)	સ્ત્રોતોનું વ્યવસ્થાપન શા માટે જરૂરી છે?, જંગલો અને વન્યજીવન, કોલસો અને પેટ્રોલિયમ,	બધા જ માટે પાણી, નૈસર્ગિક સ્ત્રોતોના વ્યવસ્થાપનનું વિહંગાવલોકન	

* દરેક પ્રકરણની શરૂઆતમાં આપેલી પ્રસ્તાવનાની વિગતો અભ્યાસક્રમમાં ચાલુ રાખેલ છે.